

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/133/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123218508
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123218508.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie 9, 040 01 Košice, dieťa rodičov: matka C. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D. a otec: neuvedený, za účasti navrhovateľov: E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX a G. F., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

rozhodol:

I. Maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX sa zveruje do pestúnskej starostlivosti pestúnov: E. F., nar. XX.X.XXXX a G. F., nar. XX.X.XXXX.

II. E. F., nar. XX.X.XXXX a G. F., nar. XX.X.XXXX sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX v rovnakom rozsahu v akom ho vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach, v podstatných je potrebný súhlas súdu.

III. Matka maloletého dieťaťa: C. B., nar. X.X.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa: A. B., nar. X.X.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti. Výživné je matka povinná uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a to na účet H. I., A. J. G. K. E..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia návrhom doručeným súdu dňa 30.10.2023 žiadali, aby bola mal. A. B., nar. X.X.XXXX zverená do dočasnej starostlivosti navrhovateľov ako jej budúcich pestúnov formou neodkladného opatrenia, a tiež aby súd rozhodol vo veci samej. Návrh odôvodnili tým, že od 11.7.2023 sú manželmi zapísanými v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť vedenom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len ÚPSVaR Košice). Navrhovatelia sú manželmi od roku 2022, pričom sa spoznali v roku 2018. Manželstvo navrhovateľov je naplnené láskou, porozumením, dôverou a túžbou po dieťati. Vlastné dieťa navrhovateľom nebolo súdené z dôvodu zdravotného stavu navrhovateľky. Navrhovatelia bývajú v rodinnom dome pozostávajúcom z 9 izieb a kuchyne, kúpeľne, WC. Súčasťou domu je letná terasa a rozsiahly dvor so záhradou. V dome je elektrina, teplá a studená voda, ústredné kúrenie. Navrhovateľ je samostatne zárobkovo činnou osobou a navrhovateľka je zamestnaná v základnej škole v obci E. ako pedagogická asistentka. Spoločný príjem manželov je cca 4.000 eur. V spoločnej domácnosti s navrhovateľmi žije matka navrhovateľky. Obaja navrhovatelia sú zdraví, neboli trestne stíhaní. Dňa 18.9.2023 boli navrhovatelia zo strany ÚPSVaR Košice oboznámení so všetkými dostupnými informáciami týkajúcimi sa zdravotného stavu maloletej a jej rodinnej anamnézy a následne

dňa 19.9.2023 vyslovili odhodlanie uchádzať sa o nadviazanie osobného vzťahu s maloletou. Dňa 27.9.2023 ÚPSVaR Košice vydal navrhovateľom súhlas na nadviazanie osobného vzťahu s maloletou A.. Navrhovatelia sa dňa 11.10.2023 v Centre osobne stretli s maloletou. Interakcia trvala približne dve hodiny, predchádzal jej rozhovor s psychologičkou a profesionálnou matkou maloletej. Samotný osobný kontakt navrhovateľov s maloletou sa uskutočnil za prítomnosti náhradnej matky maloletej, pričom mal pozitívny priebeh. Dňa 12.10.2023 a následne dňa 13.10.2023 sa konalo druhé a tretie interakčné stretnutie. Navrhovatelia chcú vytvoriť maloletej A. domov plný lásky a blahobytu a čakajú na deň kedy budú môcť maloletej odovzdať všetku ich lásku.

2. K návrhu priložili navrhovatelia aj listinné dôkazy a to: súhlas ÚPSVaR k nadviazaniu osobného vzťahu s maloletým dieťaťom, rozhodnutie ÚPSVaR o zapísaní navrhovateľov do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, odporúčanie ÚPSVaR k realizovaniu náhradnej osobnej starostlivosti, rodný list maloletej A., výpis navrhovateľa a navrhovateľky z registra trestov, sobášny list, potvrdenia o zdravotnom stave navrhovateľov, výpis z listu vlastníctva, potvrdenie o príjme navrhovateľa, potvrdenie o výške príjmu navrhovateľky.

Súd na základe predložených listinných dôkazov, okrem skutočností už uvedených v návrhu zistil nasledovné:

3. Podľa Registra obyvateľov SR a prístupnej spisovej dokumentácie mal. A. B., nar. X.X.XXXX pochádza zo vzťahu C. B., nar. X.X.XXXX a otca neuvedeného.

4. Mestský súd Košice uznesením sp.zn. 12P/56/2023 zo dňa 8.6.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do starostlivosti L. I. D. G. K. D., M. B. XX, XXX XX C. a to po dobu 6 mesiacov od 09.06.2023.

5. Navrhovatelia sú zaradení do evidencie o náhradnú rodinnú starostlivosť na ÚPSVaR Košice na základe rozhodnutia č. KE1/OSPODaSK/SPO/12708 zo dňa 11.7.2023.

6. Navrhovatelia s maloletou nadviazali kontakt na základe súhlasu ÚPSVaR Košice, ktorý vydal dňa 27.9.2023 súhlas k nadviazaniu osobného kontaktu s maloletou. Vzťah medzi navrhovateľmi a maloletou sa prehlboval pri návštevách v Centre dňa 11.10.2023, 12.10.2023 a 13.10.2023. Obaja navrhovatelia sú zdraví a schopní zabezpečovať starostlivosť o maloletú, čo vyplýva z predloženého potvrdenia od všeobecných lekárov navrhovateľov E. N. O. zo dňa 23.10.2023 a E. C. P. zo dňa 24.10.2023. Majetkové a sociálne pomery navrhovateľov sú veľmi dobré. Navrhovateľ je samostatne zárobkovo činnou osobou s vymeriavacím základom dane za obdobie od 10/2022 do 9/2023 v priemere v sume 595,75 eur mesačne (podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne SR) a navrhovateľka je zamestnaná obcou E. s vymeriavacím základom dane za obdobie od 11/2021 do 9/2023 v priemere v sume 1.076,66 eur mesačne (podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne SR).

7. ÚPSVaR Košice vydal dňa 17.10.2023 odporúčanie na zverenia dieťaťa a realizáciu náhradnej osobnej starostlivosti. Zo správy je zrejmé, že úrad na základe správ o úspešných interakciách odporúča zverenie maloletého a realizáciu náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke. Správa obsahovala podrobný popis všetkých troch interakcií. Zo správy ďalej vyplýva, že navrhovatelia ako žiadatelia sú spôsobilí a vhodní pre rolu náhradných rodičov na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Motiváciu k vykonávaniu pestúnskej starostlivosti navrhovatelia vnímajú ako silnú a dôležitú jednak pre maloletú A., ktorej chcú darovať rodinu a výchovu, ako aj pre navrhovateľov samotných, ktorí vždy túžili po dieťati. Navrhovatelia sú rodinne založení, sú pripravení na prijatie dieťaťa, ktorému chcú dať lásku, starostlivosť a rodinu s tým, že dokážu naplniť vývinové potreby maloletej A. a je v záujme maloletej, aby sa jej pripútanie k materskej a otcovskej osobe začalo nadväzovať čo najskôr už v priamej starostlivosti navrhovateľov.

8. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 5.3.2024 vyplýva, že dňa 19.2.2024 o 8.50 hod. úrad uskutočnil neohlásenú návštevu u manželov F., ktorí majú záujem o pestúnsku starostlivosť o maloletú. Počas návštevy v rodine bola prítomná žiadateľka a maloleté dieťa. Žiadateľ nebol prítomný, nakoľko pracuje na turnusy a domov prichádza len na pár dní počas víkendov. Manželia F. uzavreli manželstvo dňa 14.10.2022. U oboch ide o prvé manželstvo. Pred manželstvom žili v partnerskom vzťahu od augusta 2017. Z ich vzťahu a následne z ich manželstva sa deti nenarodili. Obaja sú slovenskej národnosti. Nemajú záznam v registri trestov a ich zdravotný stav je dobrý. Svoje manželstvo manželia hodnotia veľmi

pozitívne a zároveň ho považujú za harmonické. Sú si navzájom oporou vo všetkých situáciách, ktoré život prináša. Veľmi túžili po dieťati. Žiadateľka o pestúnsku starostlivosť opakovane podstúpila zákrok asistovanej reprodukcie, avšak neúspešne. Spoločne sa preto rozhodli vstúpiť do procesu náhradnej rodinnej starostlivosti po dôkladnom zvážení všetkých okolností, ktoré s tým súvisia. V ich zámere byť náhradnými rodičmi ich podporila aj blízka rodina. Prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovali úspešne na referáte poradenskopsychologických služieb pri úrade. Počas procesu prípravy boli dochvilní, spolupracujúci, ústretoví, otvorení problematike pestúnskej starostlivosti a osvojenia a boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť a osvojenie. Manželia F. bývajú v prízemnom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matky žiadateľky. V tomto rodinnom dome býva aj brat žiadateľky s rodinou, avšak vedú samostatnú domácnosť, majú svoje samostatné bývanie. Rodina má k dispozícii kuchyňu, spálňu žiadateľov, obývačku a izbu pre matku žiadateľky a ďalšiu izbu, ktorá bude neskôr slúžiť ako detská izba. Ide o rodinu, ktorá si udržiava silné rodinné vzťahy medzi všetkými členmi (súrodencami) pôvodnej rodiny žiadateľky, vrátane už aj ich detí. Celá rodina sa navzájom navštevujú, sú družní, vzájomne sa podporujú a pomáhajú si navzájom už aj preto, že dospelí členovia tejto veľkej rodiny sú prevažne zamestnaní. Domácnosť žiadateľov je udržiavaná v poriadku, v čistote a hygienou na veľmi vysokej úrovni. Mesačné náklady za bývanie činia cca 280,- eur (elektrina, plyn, voda), ktoré uhrádza matka žiadateľky. Ostatné výdavky znášajú manželia F.. Žiadateľka má šesť súrodencov, troch starších nevlastných, ktorí pochádzajú z predchádzajúceho manželstva jej otca. Ďalší štyria sa narodili z druhého manželstva jej otca s matkou. Pani G. má 43 rokov a od roku 2004 pracovala ako asistent na miestnej základnej škole. Má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore manažérka predaja, neskôr absolvovala pedagogické minimum na metodickom pedagogickom centre v odbore pedagogický asistent – vychovávateľ. V súčasnej dobe je na materskej dovolenke s maloletou A. B., nar. X.X.XXXX. Žiadateľ má troch súrodencov žijúcich mimo jeho bydliska. Pán E. pochádza z Lipian a do obce E. sa prisťahoval v čase, keď ich vzťah nabral na vážnosti a rozhodnutí žiť v spoločnej domácnosti. Ukončil základné vzdelanie a v štúdiu ďalej nepokračoval čo v súčasnej dobe ľutuje. Pán E. má 42 rokov a t.č. pracuje ako samostane zárobkovo činná osoba v odbore zvärač s príjmom cca 3000,- eur mesačne čo sa odvíja aj od dní koľko pracuje. Domov prichádza prevažne na predĺžené víkendy. Vzhľadom na pracovné vyťaženie žiadateľa sa snažia všetky spoločné chvíle manželia tráviť spoločne a teraz už aj s maloletou A.. Po príchode maloletej A. do ich starostlivosti začali spoločne prekonávať počiatočnú adaptáciu spojenú s tak významnou zmenou v ich životoch. Maloletá A. je ich slniečkom a zmenila ich životy a chod ich domácnosti od základov čo hodnotia veľmi pozitívne. Od prvých okamihov stretnutia si maloleťu veľmi obľúbili a začali ju vnímať ako ich vlastné dieťa. Uvedli, že maloleťu ako aj celkovú situáciu v živote manželov F. pozitívne vníma aj ich blízka rodina. Navrhovatelia navštívili s maloletou ambulanciu pediatra E. Q. v Trhovišti, kde absolvovali vstupnú preventívnu prehliadku. Maloleté dieťa je zdravé. Ambulancie odborných lekárov nie je s ňou potrebné v súčasnej dobe navštevovať. Má svoj denný režim. V domácnosti žiadateľov má už teraz maloletá vytvorené vhodné podmienky pre svoj ďalší priaznivý vývin. Manželia F. majú v súčasnej dobe vytvorené osobnostné, materiálne a bytové podmienky k tomu, aby boli v procese pestúnskej starostlivosti úspešní. Obidvaja žiadatelia majú vypestované pracovné návyky, uznávajú správne životné hodnoty, majú spoločensky akceptované správanie, v rodine a v ich rodinnom prostredí sa nevyskytujú žiadne iné sociálne riziká, ktoré by indikovali zlyhanie procesu náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnstva. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby pri jeho výchove a zabezpečovaní starostlivosti malo pri sebe stabilne blízke osoby, ku ktorým si bude aj naďalej vytvárať citové a vzťahové väzby. Na základe vykonaného šetrenia v rodine manželov F. zameraného na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. X.X.XXXX neboli v súčasnej dobe zistené zo strany navrhovateľov žiadne nedostatky, ktoré by bránili manželom G. a E. F. zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa aj do budúcnosti. Obaja preukázali dostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti a na základe spolupráce s manželmi už od procesu samotnej prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť možno konštatovať, že sú obaja spôsobilí vychovávať maloleté dieťa prihládajúc na jeho najlepší záujem.

9. Na pojednávaní konanom dňa 21.3.2024 navrhovatelia uviedli, že trvajú na tom, aby mal. dieťa bolo zverené do ich pestúnskej starostlivosti. Na ich pomeroch sa odo dňa podania návrhu nič nezmenilo. Matka maloletej ich žiadnym spôsobom nekontaktovala, nezaujímal sa o to ako sa darí jej mal. dieťaťu. Navrhovatelia do budúcnosti navrhnú aj to, aby došlo k osvojeniu maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník uviedol, že má za to, že obidvaja navrhovatelia sú schopní poskytnúť maloletej potrebnú starostlivosť, potrebnú výchovu ako aj vhodné rodinné prostredie. Čo sa týka návrhu samotného navrhuje, aby súd vyhovel návrhu a zveril maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti a aby zaviazal matku maloletého dieťaťa na prispievanie na výživné sumou 30% zo sumy životného minima s tým, že prijímateľom bude

uvedený H. I., A. J. G. K. E.. Navrhovatelia sa u kolízneho opatrovníka zaujímali aj akým spôsobom je možné skoncipovať návrh a podniknúť kroky k tomu, aby maloletá mohla byť osvojená. Poradenstvo im v tomto smere bolo poskytnuté, zároveň niektoré informácie ešte bude treba doplniť.

10. Podľa ust. § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/ 2005 Z. z. Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 48 zákona č. 36/2005 Z.z., ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“). Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou. V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

12. Podľa ust. § 54 ods. 1 až 6 citovaného zákona, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

13. Podľa ust. § 50 ods. 1,2,3,4,5,6 citovaného zákona, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 sa použije primerane. Maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny. Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd. Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane použijú aj na dočasné zverenie maloletého dieťaťa podľa § 49.

14. Podľa ust. § 51 citovaného zákona, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

15. Podľa ust. § 81 ods. 1, 2 citovaného zákona, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa ust. § 62 ods. ods. 3 citovaného zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Maloleté dieťa A. B., nar. X.X.XXXX zveril súd do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, nakoľko matka nezabezpečuje, a nevie zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú, a zverenie maloletej do tohto druhu náhradnej starostlivosti je jednoznačne v jej záujme.

18. Pri určovaní výšky výživného, ktorým je matka povinná prispievať na maloleté dieťa, súd vychádzal z citovaných zákonných ustanovení Zákona o rodine. Otec maloletého je neuvedený, matka poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 85 eur mesačne, preto jej súd určil vyživovaciu povinnosť na minimálnej úrovni povolené zákonom, nakoľko má za to, že jej súčasná majetková situácia určenie výživného vo vyššej výške neumožňuje a prikázal jej, aby výživné v minimálnom rozsahu posielala na účet orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

19. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Mestský súd Košice v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP). Toto právo majú iba účastníci konania, ktorí sa nevzdali práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.